

Miljø
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Suzy River
Kirkedalsvej 19
3790 Hasle

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Miljø
nmf@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

21. oktober 2024

Afgørelse: Ikke miljøvurderingspligt for vandløbsprojekt med formål at forbedre afvandningen af sø på matr.nr. 58h, Rutsker, Kirkedalsvej 19, 3790 Hasle.

Bornholms Regionskommune har den 20. juni 2024 modtaget en ansøgning med tilhørende bilag om vandløbsregulering på Kirkedalsvej 19, 3790 Hasle på matr.nr. 37c, Rutsker.

Afgørelse

Bornholms Regionskommune har vurderet, at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingsloven¹ § 21, stk. 1.

I afgørelsen er der lagt vægt på følgende forhold:

- At projektet tilsigter at forbedre forholdene i vandløbet jævnfør Vandrammedirektivet.
- At projektet ikke strider mod den planlægningsmæssige anvendelse af området.
- At projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder eller potentielle leveområder for Bilag IV-arter.
- At projektet ikke har en størrelse, der vurderes at medføre væsentlige ændringer for afledningen af overfladevand og påvirkning af grundvand.
- At der ikke er kendskab til yderligere projekter, der vil kunne medføre en væsentlig kumulativ effekt.
- At der samlet set vurderes ikke at være væsentlige miljøpåvirkninger af projektet

Denne afgørelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for tre år, efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. miljøvurderingslovens § 39.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en miljøvurderingsproces. Bygherre skal derfor sørge for, at de nødvendige tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning f.eks. vandløbsloven er indhentet før projektets anlægsarbejde igangsættes.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som ansøger har oplyst og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, der er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres i forhold til forudsætningerne, skal ansøger anmelde de påtænkte ændringer til kommunen, så kommunen kan vurdere, om ændringen udløser krav om miljøvurdering.

¹ LBK nr. 4 af 3/1/2023: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indsendt i henhold til miljøvurderingslovens § 19, hvoraf det fremgår, at bygherre før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af lovens bilag 2 skal indgive en skriftlig ansøgning til den myndighed, der skal behandle ansøgningen.

Projektet er omfattet af miljøvurderingsloven, bilag 2, punkt 10f: *'Infrastrukturprojekter', 'Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb'*. Kommunen er myndighed.

Ved en screening foretager kommunen en vurdering efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 af, om projektet må antages at kunne medføre en væsentlig påvirkning på miljøet og dermed er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse (tidligere betegnet VVM-pligt).

Bornholms Regionskommune har gennemført en screening efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6. Screeningen fremgår af screeningskema, vedlagt som bilag 1. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag 2 og ansøgning til vandløbsprojekt er vedlagt som bilag 3.

Projektbeskrivelse

Det ansøgte projekt har til formål at forbedre afvandingen af en sø, så der ikke opstår oversvømmelser ved Kirkedalsvej 19, 3790 Hasle på matr.nr. 37c, Rutsker i vinterhalvåret

Projektet gennemføres af Suzy River, der også er ejer af arealet.

Projektet behandles også i henhold til vandløbsloven, der omhandler vandløbstilladelsen

Projektbeskrivelse fra ansøgningsmaterialet

Vandløbsprojekt med formål at forbedre afvandingen af en sø.

De eksisterende forhold på ejendommen er, at der løber ca. 300 m dræn gennem ejendommen, som skal afvande opstrøms sø og en del af landbrugsarealet mod vest. Drænet er et gammelt lerdræn, som er udtjent. Der har været mange brud og tilstopninger på strækningen i en længere årrække og hele drænet står overfor at skulle udskiftes. For at sikre og forbedre afvandingen fremadrettet, og mindske behovet for vedligehold, har ejeren ønsket om at genåbne en del af vandløbet.

Ansøgte forhold

I planlægningen er der taget afsæt i søens naturlige afgrænsning. Søens vandspejl bliver sat til kote 109,3 for at sikre et stabilt vandspejl i søen og mindske dybden for nedstrøms vandløb. Det fastsatte vandspejl ligger indenfor søens naturlige afgrænsning, som er fastsat ud fra højdemodellen. Marken mod øst har dræn, der ligger ca. 50 cm under markens øvrige niveau (oplyst af ejer). Det laveste punkt ligger her i kote 109,8, hvilket betyder at drænene har frit udløb til søen.

Åbent vandløb opstrøms vejunderføring.

Der etableres et åbent vandløb fra søens sydlige ende. Vandløbet etableres i samme kote, som søens laveste punkt. Der graves et vandløbstrace med bundkote 109,3 fra søens sydligste punkt og frem til vejunderføringen for at dirigere vandet denne vej. Der vil ikke være et fald. Vandløbet bliver min. 50 cm bredt og med skråningsanlæg på 1:3. Vandløbet slynges let. Vandløbet bliver dermed en naturlig forlængelse af søen, som hermed får øget kapacitet. Jorden fra vandløbet udspreddes på marken mod vest.

Det rørlagte stræk.

Der føres en rørledning under vejen i kote 109,3 (bund af rør). Røret leder 80 m mod syd. Røret skal minimum have en indre diameter på 25 cm og et fald på 5 ‰. Rørdiameter er fastsat efter vurdering af oplandets størrelse og faldforhold. Når vandspejlet når den fastlagte kote i søen, så holdes vandspejlet nede, grundet

afvanding gennem rørledningen. Når tilledningen overstiger 30 l/s, så vil overskuddet blive presset tilbage, først i vandløbet og så i søen.

Terrænet syd for indkørslen ligger i kote 110,8 faldende til kote 109,5 ca. 80 m syd for vejen. Derfor er det nødvendigt at lægge et rør de første 80 m syd for indkørslen, da grøften ellers vil blive alt for dyb. Røret ender i kote 108,9.

Det åbne grøftestræk nedstrøms rørledningen.

Ved rørdløbet er overfladekoten 109,5 hvilket giver en grøftedybde på 0,60 m. Herefter falder terrænet så grøften kommer op i en dybde på 20 – 40 cm. Grøften føres ud i vejgrøften nord for indkørslen til Kirkedalsvej nr. 21.

Rørdimensionering.

Når der etableres rørledninger, så stilles der normalt krav om, at de kan håndtere en normal regnhændelse. Det er altså ikke almindelig praksis, at røret skal kunne håndtere hverken skybrud eller kraftig regn over meget lange perioder.

Vandløbsoplandet er ca. 11 ha. Den naturlige afstrømning anføres at være 1-2 l/s/ha. Den samlede gennemsnitlige afstrømning fra oplandet er dermed 11-22 l/s. Det forudsætter et rør med en indre diameter på mindst 200 mm. For at klimasikre vandløbsstrækningen ansøges der om at nedlægge et rør med en indre diameter på Ø 250 mm, som kan håndtere en vandføring på 43 l/s. Røret er dermed overdimensioneret.

Projektets miljøpåvirkninger

Bornholms Regionskommune har screenet projektet efter kriterierne på bilag 6 til miljøvurderingsloven, se vedlagte screeningskema. Herunder beskrives de væsentligste emner.

Vandløbsprojektet foregår i landzone. Genåbning af vandløbet medfører at et større areal anvendes til vandløb, men arealet omkring skifter grundlæggende ikke anvendelse.

Kommuneplan 2020

Anlægget vil ikke medføre begrænsninger på omkringliggende arealer. Ved at åbne store dele af den rørlagte strækning, og erstatte det med et åbent vandløb, vil det øge vandets tilgængelighed for naturen og derved forbedre vandløbets potentiale som spredningskorridor for flora og fauna. Projektområdet er ikke registreret, som eksisterende eller potentiel økologisk forbindelse i kommuneplanen 2020.

Beskyttede naturtyper

Søen er omfattet af Naturbeskyttelseslovens² § 3 som beskyttet sø, og i forlængelse af søen mod vest, mellem søen og Kirkedalsvej, er størstedelen af arealet beskyttet som mose i henhold til Naturbeskyttelsesloven § 3.

Projektet har både en positiv og en negativ påvirkning på mosens og positiv påvirkning af søen i forhold til Naturbeskyttelseslovens §3. Det er positivt, at der tilbageholdes mere vand i søen om sommeren, hvilket også vil medføre, at moseområdet bliver vådere om sommeren. Det er til gengæld negativt, at vinteroversvømmelserne af moseområdet stoppes eller reduceres. Den samlede vurdering er, at projektet vil have en mindre positiv påvirkning på mosens. Der lægges vægt på, at vandstanden generelt hæves, og mosens derfor vil blive vådere i de tørre perioder. I vurderingen af søen lægges der vægt på, at vandstanden i de tørre perioder vil hæves og være mere stabil, og at projektet medfører et lavvandet område i forbindelse med søen.

Natura 2000-område

Projektområdet ligger ikke inden for et Natura 2000-område, og det nærmeste er nr. 184 Hammeren og Slotslyngen, som ligger over 4,5 km nord for området. Projektet vurderes kun til at have en lokal påvirkning, og kommer derfor ikke til at påvirke Natura 2000 området.

² LBK nr. 927 af 28/06/2024 - Lovbekendtgørelse 2024-06-28 nr. 927 om naturbeskyttelse.

Vandrammedirektiv

Det projekterede vandløb modtager overskudsvand fra en mindre sø nord for ejendommen. Søen er til dels fødet med grundvand, overfladevand og drænvand fra omkringliggende marker. Søen afvander mod syd.

Projektet er tilrettelagt med henblik på at forbedre afvandingen fra søen, men også så søen ikke tørlægges. Det sidste for at sikre, at der ikke sker en tilstandsændring.

Projektet forventes at medføre, at vandet forsinkes i landskabet lokalt, men nedstrøms søen, hvilket vil medføre øget fordamning og nedsivning. Vandmængden som ledes til vejgrøften forventes derfor at være mindre end bagudrettet.

Etableringen af det åbne vandløb vil forbedre den naturlige hydrologi i området. Det vil også forbedre forholdene for vandlevende organismer og den omkringliggende natur. Med afsæt i ovenstående, vurderes projektet hverken at bevirke en forringelse af den samlede økologiske tilstand i Bagge Å eller en forringelse af de enkelte kvalitetselementer. Projektet opfylder dermed betingelserne i indsatsbekendtgørelsens³ § 8.

Bilag IV-arter

De relevante databaser, som Arter.dk og Naturbasen er gennemgået, samt kommunens egne registreringer. Der er ikke fundet Bilag-IV arter i eller i umiddelbar nærhed af søen. På Arter.dk er der observeret fund af Løvfrø og Springfrø i et vandhul på den anden side af marken, omkring 500 meter øst for projektområdet. På Naturbasen er der fund af Løvfrø og Markfirben i byen Rutsker, som ligger omkring 360 m vest for projektområdet.

Projektet omhandler åbning af et drænsystem, der ikke virker efter hensigten, og projektet vil blandt andet medføre en mere stabil vandstand i søen henover året. Derudover vil der blive skabt et større lavvandet område i forlængelse af søen. Åbninger af rørlagte vandløbssystemer ses generelt som positivt for naturen. Den mere stabile vandstand i søen medfører blandt andet, at vandstanden henover paddernes ynglesæson bliver højere end den er under de nuværende forhold. Søen er en relativt stor sø og er generelt ikke i fare for at tørre ud henover sommeren.

Det er på baggrund heraf Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af Bilag IV-arter og deres levesteder. Projektet kan medføre en positiv påvirkning på områdets potentiale som levested for padder. Denne påvirkning vurderes at være mindre.

Samlet er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger.

Høring

Ansøgningsskema og ansøgningsmateriale har været i høring hos berørte myndigheder fra 1. juli 2024 til 5. august 2024. Bornholms Regionskommune har vurderet, at der ikke er nogen berørte myndigheder ud over kommunen selv, og der har derfor ikke været foretaget høring af eksterne berørte myndigheder. Hørings svar er indarbejdet i screeningsskema i bilag 1.

Udkast til afgørelse har været sendt i høring hos ansøger og parter i 14 dage fra den 16. september 2024 til 30. september 2024.

Der er ikke indkommet bemærkninger

³ BEK nr 797 af 13/06/2023 - Bekendtgørelse 2023-06-13 nr. 797 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Offentliggørelse

Screeningsafgørelsen og det tilhørende screeningsskema samt ansøgnings-skema og kort meddeles til sagens parter og offentliggøres samtidig på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk den 21. oktober 2024.

Klagevejledning

Afgørelsen om ikke miljøvurderingspligt kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. miljøvurderingsloven § 49, stk. 1. Miljø- og Fødevareklagenævnet er klageinstans.

Det kan være svært at afgøre, om der er tale om et retligt spørgsmål. I korthed kan siges, at retlige spørgsmål drejer sig om, hvorvidt reglerne i miljøvurderingsloven er overholdt.

Klageberettiget er miljøministeren og enhver med retlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

Klagefristen er den **18. november 2024**.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde link til på forsiden af klagenævnenes hjemmeside www.naevneshus.dk. Du logger på som på øvrige offentlige systemer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. For offentlige myndigheder, foreninger og organisationer er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Bornholms Regionskommune. Hvis Bornholms Regionskommune fastholder afgørelsen, sender Bornholms Regionskommune klagen videre til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme om en klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 skal have opsættende virkning.

Du kan læse mere om gebyrordning og klage på [Nævneshus](http://Naevneshus.dk).

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden for 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen.

Venlig hilsen

Lasse Harder Kirkegaard
Miljøplanlægger